

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BUŠOVCE
Koncept riešenia

**SPRÁVA O HODNOTENÍ
ÚZEMNOPLÁNOVACEJ
DOKUMENTÁCIE**

strategické enviromentálne hodnotenie

ARPROJEKT, s.r.o.

Máj 2016

TATRAMOTIVE, s .r.o.

objednávateľ : obec BUŠOVCE

Obsah

A	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
A.I	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	3
A.II	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII	3
B	ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	4
B.I	ÚDAJE O VSTUPOCH.....	4
B.I.1	Pôda.....	4
B.I.2	Voda	5
B.I.3	Suroviny.....	6
B.I.4	Energetické zdroje.....	7
B.I.5	Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	8
B.II	ÚDAJE O VÝSTUPOCH.....	10
B.II.1	Ovzdušie.....	10
B.II.2	Voda	10
B.II.3	Odpady	11
B.II.4	Hluk a vibrácia.....	11
B.II.5	Žiarenie a iné fyzikálne polia	12
B.II.6	Doplňujúce údaje	12
C	KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	13
C.I	VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA.....	13
C.II	CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	13
C.II.1	Horninové prostredie.....	14
C.II.2	Klimatické pomery	15
C.II.3	Ovzdušie.....	15
C.II.4	Vodné pomery.....	16
C.II.5	Pôdne pomery.....	17
C.II.6	Fauna a flóra	17
C.II.7	Krajina.....	19
C.II.8	Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov	20
C.II.9	Obyvateľstvo	21
C.II.9.1	Demografické údaje.....	21
C.II.9.2	Hospodárske aktivity	25
C.II.9.3	Doprava a technická infraštruktúra.....	26
C.II.9.4	Odpadové hospodárstvo.....	27
C.II.10	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	28
C.II.11	Iné zdroje znečistenia a rizík	28
C.II.12	Zhodnotenie súčasných enviromentálnych problémov.....	29
C.III	HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI.....	30
C.IV	NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE.....	32
C.IV.1	Opatrenia na riešenie vplyvov na obyvateľstvo.....	33
C.IV.2	Opatrenia pre usporiadanie územia z hľadiska zabezpečenia ekologickej stability a biodiverzity	33

C.IV.3	<i>Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov a na znižovanie negatívneho pôsobenia stresových javov.....</i>	33
C.V	POROVNANIE VARIANTOV ZOHLADŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM.....	34
C.VI	METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA	35
C.VII	NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ	35
C.VIII	VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE.....	35
C.IX	ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI	36
C.X	ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ	37
C.XI	DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV OPRÁVNENÝM ZÁSTUPCOM NAVRHOVATEĽA .	37

A ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I Základné údaje o obstarávateľovi

1. označenie	–	obec Bušovce
2. sídlo	–	Obecný úrad
Bušovce 119
059 93 Bušovce
3. kontaktné osoby	–	Daniel Jurek
starosta
Obecný úrad Bušovce, Bušovce 119, 059 93 Bušovce
telefón: 0907 924 056
e-mail: starosta@obecbusovce.sk

A.II Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. názov	–	Územný plán obce Bušovce _ koncept riešenia
2. riešené územie	–	katastrálne územie obce Bušovce (Prešovský kraj, okres Kežmarok)
3. dotknuté obce	–	Holumnica, Jurské, Krížová Ves, Podhorany, Slovenská Ves, Spišská Belá, Vojňany
4. dotknuté orgány	–	Úrad Prešovský samosprávny kraj ○ odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia○ odbor dopravy – Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad – Krajský pamiatkový úrad Prešov– Letecký úrad Slovenskej Republiky, Bratislava– Úrad pre reguláciu železničnej dopravy– Obvodný banský úrad Spišská Nová Ves– Okresný úrad Prešov ○ odbor výstavby a bytovej polity○ odbor starostlivosti o ŽP○ odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií– Okresný úrad Kežmarok ○ odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií○ odbor starostlivosti o ŽP○ pozemkový a lesný odbor○ odbor krízového riadenia
5. schvaľujúci orgán	–	Obecné zastupiteľstvo obce Bušovce
6. vyjadrenie o vplyvoch presahujúcich štátne hranice	–	V navrhovanom strategickom dokumente sa nepredpokladajú aktivity, ktorých vplyvy by presahovali štátne hranice Slovenskej Republiky.

B ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I Údaje o vstupoch

B.I.1 Pôda

Celková výmera katastrálneho územia obce Bušovce je 903,13 ha, z čoho na poľnohospodársku pôdu pripadá 685,6894 ha, čo je 75,92 %. Z poľnohospodárskej pôdy je najviac zastúpená orná pôda zaberajúca 76,36% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 1: Úhrnné hodnoty druhov pozemkov

Celková výmera pôdy v ha	903,1	100,00%
<i>poľnohospodárska pôda</i>	<i>685,7</i>	<i>75,92%</i>
z toho:		
orná pôda	523,6	57,97%
chmeľnice	-	
vinice	-	
záhrady	5,6	0,62%
ovocné sady	-	
TTP	156,5	17,33%
<i>nepoľnohospodárska pôda</i>	<i>217,4</i>	<i>24,07%</i>
z toho:		
lesné pozemky	99,7	11,04%
vodné plochy	40,7	4,51%
zastavané plochy	34,7	3,84%
ostatné plochy	42,3	4,68%

Bonita poľnohospodárskej pôdy dotknutej zábermi je v 6. - 9. bonitnej skupine (BPEJ 0906015/6, 0907013/6, 0965202/6, 0965242/6, 0911002/7, 0914062/7, 0914065/7, 0963512/7, 0982785/9).

Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v prílohe č. 2 sa uvádza zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek. V katastrálnom území obce Bušovce sú v ňom uvedené nasledujúce BPEJ: 0906012, 0906015, 0907013, 0912003, 0929002, 0929202, 0956215, 0957005, 0965202, 0965212.

Koncept ÚPN-O Bušovce je vyhotovený v dvoch variantoch. Variant č. 1 zhodnocuje územné ložiská štrkopieskov nachádzajúce sa v katastrálnom území obce a situuje ich budúcu možnú ťažbu do lokality Rovňa (urbanistický obvod č. 3) severne od zastavaného územia obce s ich následnou rekultiváciou pre športovo-rekreačný areál. Plocha pre

agrofarmu je vytvorená v údolnej nive horského toku Biela a rieky Poprad, západne od železničnej trate. Variant č. 2 už nevytvára územnú rezervu pre ťažbu štrkopieskov, ale ponechá prevažnú časť územia pôvodnej funkcii využitia na poľnohospodárske účely ako ornú pôdu. Zároveň presúva do tejto oblasti funkciu agrofarmy.

Celkový trvalý záber poľnohospodárskej pôdy predstavuje:

Alternatíva č. 1 – 43,0 ha

Alternatíva č. 2 – 20,74 ha

Tab. 2: Zábery poľnohospodárskej pôdy podľa variantov č. 1 a č. 2

Celkový záber poľnohospodárskej pôdy	Alternatíva č. 1	Alternatíva č. 2
	43,00	20,74
Záber na funkciu ťažba štrkopieskov	20,87	0
Záber na funkciu bývania	3,13	2,64
Záber na funkciu športu a rekreácie	2,68	2,68
Záber na funkciu zelene	13,04	12,14
Záber na funkciu priemyslu a poľnohospodárstva	3,17	3,17
Záber na funkciu cintorína	0,11	0,11

Konceptom územného plánu sa navrhuje odňatie najkvalitnejšej pôdy nachádzajúcej sa na území katastra obce Bušovce BPEJ 0906015, 0907013, 0965202 v celkovom rozsahu:

Alternatíva č. 1 – 3,05 ha

Alternatíva č. 2 – 2,55 ha

s prevažnou funkciou využitia územia pre ochrannú zeleň. Ide o pôdy 6. bonitnej skupiny.

B.I.2 Voda

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Bušovce nie je napojená na verejnú distribučnú vodovodnú sieť. Zásobovanie pitnou vodou je riešené z lokálnych zdrojov vody, zo studní. Obec má 12 verejných studní a niektorí obyvatelia rodinných domov majú aj vlastné studne.

V súčasnej dobe má obec vypracovanú projektovú dokumentáciu pre stavebné povolenie a vydané stavebné, vodopravné povolenie pre výstavbu vodovodu v rámci stavby: **Vodovody a kanalizácie v regióne Spiša a Tatier - Do budovanie Belanského a Kežmarského skupinového vodovodu stavebný objekt: SO - 20.01 Bušovce – Výstavba nového vodovodu.** Prípravné práce a projektovú dokumentáciu zabezpečila Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. Poprad.

V koncepte územného plánu obce Bušovce je riešená komplexná vodovodná sieť s napojením z Belianskeho a Kežmarského skupinového vodovodu z prírodnej siete pre Spišskú Belú, resp. z rozvodnej siete obce Slovenská Ves.

Výpočet potreby vody je urobený v zmysle vyhlášky MŽP SR č.684/2006 z 29. decembra 2006.

Priemerná denná potreba vody celkom:

A. Jestvujúca zástavba: = 46 950,- l/deň = 0,543 l/s

B. Navrhovaná zástavba: = 59 420,- l/deň = 0,688 l/s

spolu = 106 370,- l/deň = 1,231 l/s

Maximálna denná potreba vody celkom:

A. Jestvujúca zástavba: = 98 400,- l/deň = 1,139 l/s

B. Navrhovaná zástavba: = 118 840,- l/deň = 1,375 l/s

spolu = 217 240,- l/deň = 2,514 l/s

Maximálna hodinová potreba vody celkom:

A. Jestvujúca zástavba: = 7 380,- l/h = 2,05 l/s

B. Navrhovaná zástavba: = 8 913,- l/h = 2,47 l/s

spolu = 16 293,- l/h = 4,52 l/s

Ročná potreba vody:

A. Jestvujúca zástavba: = 22 527,- m³/rok

B. Navrhovaná zástavba: = 29 896,60 m³/rok

spolu = 52 423,60 m³/rok

Požiarna potreba vody - $Q_{pož}$

V zmysle protipožiarnej ochrany obce je potrebné uvažovať s požiarou potrebou vody pre vonkajší vodovod s Q_{poz} = do 7,5 l/s. Potreba bude zabezpečená podzemnými a nadzemnými hydrantmi osadenými na vodovodnej sieti v súlade s STN 920400.

B.I.3 Suroviny

Na území katastra obce sa nenachádzajú žiadne dobývacie priestory. V lokalite Rovňa je v alternatíve č. 1 plánovaná ťažba štrkopieskov s následným vytvorením dvoch jazier slúžiacich pre plánovaný rozvoj rekreácie a športu. Bližšiu potrebu nerastných surovín koncept nedefinuje.

B.I.4 Energetické zdroje**Elektrická energia**

Katastrálnym územím obce prechádza vzdušné distribučné elektrické vedenie VN 22kV. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN vedenia č. 220 napájaného z ES 110/22kV Kežmarok. Z distribučného vzdušného elektrického vedenia 22kV sú do obce vyvedené zásobovacie odbočky. Tieto VN odbočky napájajú v častiach obce vonkajšie stožiarové trafostanice s prevodom 22 kV/0,4 kV. Rozvody VN elektrickej energie v rámci obce sú riešené vzdušnými vedeniami. Na území obce sa nachádzajú tri stožiarové trafostanice:

T1 – situovaná blízko priemyselného areálu na západnom okraji obce (výkon 250 kVA)

T2 – situovaná pri autobusovej zastávke (výkon 160 kVA)

T3 – situovaná pri kúrii v centre obce (výkon 100 kVA)

Osvetlenie komunikácií a verejných priestranstiev je v obci vybudované výbojkovými ramenovými svietidlami na stĺpoch jestvujúcej vzdušnej sekundárnej siete NN. Pre navrhovanú výstavbu areálu rekreácie a športu bude verejné osvetlenie riešené výbojkovými svietidlami, ktoré budú upevnené na osvetľovacích bezpäťových stožiaroch.

Bilancia potreby elektrickej energie:

výpočtové zaťaženie STAV:	- IBV	_	274,05 kW
	- občianska vybavenosť	_	50 kW
	- existujúci priemysel	_	26,3 kW
Výpočtové zaťaženie celkom		_	350,35 kW
výpočtové zaťaženie NÁVRH:	- IBV	_	118,72 kW
	- priemysel, služby	_	141,3 kW
	- areál rekreácie a športu	_	113,6 kW
Navrhované zvýšenie výpočtového zaťaženia celkom o		_	373,62 kW

Nárast potreby elektrickej energie, súvisiaci s urbanizáciou riešeného územia si vynúti rozšírenie, rekonštrukciu trafostaníc a vyhotovenie preložiek rozvodných zariadení v napäťových úrovniach VN 22 kV a NN 0.4/0.23 kV.

Z dôvodu zvýšenia podielového zaťaženia sú navrhované transformačné stanice:

Existujúca trafostanica T1 _ transformátor 250 kVA

Existujúca trafostanica T2 _ výmena transformátora 160 kVA za trafo 250kVA

Existujúca trafostanica T3 _ výmena transformátora 100 kVA za trafo 250kVA

Nová trafostanica T4 _ situovaná v novej rekreačnej časti _ typ trafostanice kiosková _ transformátor 160 kVA

Zemný plyn

V blízkosti katastrálneho územia obce Bušovce lokalita Roveň v smere východ - západ prechádza distribučný vtl. plynovod Spišská Bela - Stará Ľubovňa o DN-200/2,5 MPa. Distribučným plynovodom je prepravovaný zemný plyn naftový o výhrevnosti 34,3 MJ/m³.

Obec Bušovce v súčasnosti nie je plynofikovaná a je možné ju plynofikovať z vyššie uvedeného vysokotlakového distribučného plynovodu. Pripojenie jestvujúcej a plánovanej výstavby v obci Bušovce podľa návrhu v ÚPN je možné.

Bilancie potreby plynu celkom:**1. Zimný maximálny hodinový odber:**

A. Jestvujúca zástavba -Bušovce:	= 207,94 m ³ /h
B. Navrhovaná výstavba IBV - Bušovce:	= 104,94 m ³ /h
C. Vybavenie obce - vyššia špecifická vybavenosť:	= 75,43 m ³ /h

Zimný maximálny hodinový odber celkom = 388,31 m³/h

2. Letný minimálny hodinový odber:

A. Jestvujúca zástavba -Bušovce:	= 53,44 m ³ /h
B. Navrhovaná výstavba IBV - Bušovce:	= 25,44 m ³ /h
C. Vybavenie obce - vyššia špecifická vybavenosť:	= 35,63 m ³ /h

Letný minimálny hodinový odber celkom = 84,48 m³/h

3. Ročná potreba plynu

A. Jestvujúca zástavba -Bušovce:	= 343 680,-m ³ /rok
B. Navrhovaná výstavba IBV - Bušovce:	= 171 720,- m ³ /rok
C. Vybavenie obce - vyššia špecifická vybavenosť:	= 133 360,- m ³ /h

Ročná potreba plynu celkom = 528 760,0 m³rok⁻¹

B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Katastrálnym územím obce prechádzajú tri dopravné koridory. V centrálnej časti priamo obcou je trasovaná cesta I/77, vo východnej časti pri rieke Poprad jednokoľajová železničná trať tretej kategórie č.185 Poprad, Tatry – Podolíneč – Plaveč s motorovou trakciou a západne od jestvujúceho urbanizovaného pásma obce je navrhnutá rýchlostná komunikácia R1.

Severne od obce za premostením toku Biela sa na cestu I/77 napája cesta III/5414 vedúca do Slovenskej Vsi.

Na plánovanú rýchlostnú komunikáciu R1 vznáša koncept územného plánu nasledujúce požiadavky:

- zabezpečiť mimoúrovňové križovanie s navrhovanou komunikáciou „Q“, ktorá bude trasovaná v mieste kríženia v nadjazde
- zabezpečiť mimoúrovňové križovanie rýchlostnej komunikácie R1 s navrhovanou komunikáciou „H“ tak, aby táto komunikácia situovaná bola v podjazde pod R1, ale aby nebola zapustená do terénu
- zabezpečiť mimoúrovňové križovanie rýchlostnej komunikácie R1 s cestou III /5414 do Slovenskej Vsi, navrhovanou cyklotrasou a pešou trasou tak, aby rýchlostná komunikácia bola v nadjazde nad gabaritom predmetných komunikácií.
- na rýchlostnej komunikácii musí byť pozdĺž celého úseku dotknutého urbanizovaného pásma obce realizovaná protihluková ochrana.

Pri železničnej doprave je v koncepte územného plánu pri navrhovaní novej výstavby rešpektované ochranné pásmo železničnej trate. Zároveň je navrhnutý nový objekt osobnej železničnej stanice s parkoviskom pre osobné automobily, situovaný v ochrannom pásme železnice. Križovanie železničnej trate s komunikáciou „G“ smerujúcou od obce k plánovanému premosteniu rieky Poprad navrhuje koncept riešiť železničným priecestím so svetelnou signalizáciou a závorami.

Pri jestvujúcej tranzitnej ceste I/77 koncept navrhuje okružovú križovatku lokalizovanú južne od cintorína pri vstupe do obce, ktorá zabezpečí spomalenie prejazdu obcou, keďže smerom do obce niveleta cesty pomerne prudko klesá, čo tiež negatívne vplyva na rýchlosť cestnej premávky.

Jestvujúcu centrálnu komunikačnú sieť orientácie východ-západ (komunikácie označené indexami „B“, „C“, „D“) navrhuje koncept riešenia na rekonštrukciu a zároveň na týchto komunikáciách obmedzuje nákladnú dopravu len pre funkciu zásobovania. Nákladná doprava, ako aj pohyb poľnohospodárskych mechanizmov po obecnych komunikáciách ťažiskovo orientuje na severnú radiálu, južné dopravné vetvy komunikačnej siete a rekonštruovanú cestu do Slovenskej Vsi (predmetné komunikácie sú označené indexmi „G“, „H“, „I“, „M“, „N“, „Q“, „R“). Navrhovanú ČOV a výrobné prevádzky sprístupňujú dve priečne komunikácie so severo-južnou orientáciou.

V obci nie je založený systém peších komunikácií. Priestorové pomery uličných koridorov v mnohých prípadoch neumožňujú realizáciu peších chodníkov. Koncept ÚPN-O rieši pešie komunikácie jednak návrhom peších chodníkov v navrhovanej časti obytných súbor, zároveň predĺžením jestvujúceho chodníka pri Obecnom úrade po pešiu komunikáciu a návrhom jednostranných chodníkov na jestvujúcej komunikačnej sieti obce (komunikácie „B“, „C“).

Navrhovaná koncepcia nového modelu vidieckeho sídla s rozvojom rekreácie a športu podmieňuje aj plánovanie komunikácií rekreačného významu, ako sú cyklotrasy, pešie trasy a kyslíkové turistické trasy. V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté hlavné smery rozvoja týchto komunikácií v rámci katastrálneho územia obce. Mimo riešeného územia sa napájajú na lesné a poľné cesty a chodníky. Pri cyklotrasách je veľmi dôležité postupné prepájanie katastrálnych území susedných obcí a miest týmto druhom komunikácií.

B.II Údaje o výstupoch

B.II.1 Ovzdušie

Kvalita ovzdušia sa odvíja od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

Hlavnými zdrojmi lokálneho znečistenia ovzdušia stacionárne zdroje domáceho vykurovania, miestnej výroby a mobilné zdroje automobilovej dopravy. Pri mobilných zdrojoch je najvýznamnejšia tranzitná automobilová doprava na ceste I/77 s priemernou intenzitou dopravy 5658 skutočných vozidiel/24 hod. v roku 2010 (úsek č. 00810).

Koncept ÚPN-O rieši plynofikovanie obce, čo sa priaznivo premietne do kvality ovzdušia. Jestvujúca ani navrhovaná priemyselná či poľnohospodárska výroba nepredstavujú výraznejší negatívny faktor znečistenia ovzdušia.

B.II.2 Voda

Obec Bušovce nemá vybudovanú verejnú splaškovú kanalizačnú sieť. Splaškové odpadové vody sú likvidované individuálne v domových žumpách. Tieto sú v rôznom technickom stave, väčšinou v nevyhovujúcom. Pri netesnosti žump dochádza ku kontaminácii spodných vôd, ktoré sú v obci zdrojom pitnej vody. Pri vývoze splaškov zo žump dochádza k únikom splaškov, ktoré znehodnocujú povrchové aj spodné vody.

Dažďové vody z územia obce sú odvádzané miestnymi terénnymi rigolmi do miestnych potokov obce meandrujúceho horského potoka Biela a následne nimi do recipientu rieky Poprad.

Koncept ÚPN-O navrhuje odvedenie splaškových odpadových vôd a ich likvidáciu pre celú obec v spoločnej ČOV Bušovce. Čisté dažďové odpadové vody zo striech zástavby navrhuje odvádzat' systémom rigolov a čiastočne individuálnou kanalizáciou do miestnych potokov.

Potreba vody:

Priemerné množstvo splaškových vôd - prítok na ČOV

$$Q_s = Q_d = 106\,370 \text{ l} \cdot \text{d}^{-1} = 106,37 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 4432,08 \text{ l} \cdot \text{h}^{-1} = 1,231 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$Q_{24} = 4,43 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$$

Maximálny prítok na D - BČOV

$$Q_{h\max} = Q_m \times k_{\max} = 4,52 \times 3,5 = 15,82 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} = 56,952 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$$

Minimálny prítok na D - BČOV

$$Q_{h\min} = Q_s \times k_{\min} = 1,231 \times 0,5 = 0,62 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$$

Zaťaženie odpadových vôd:

$$Cv = \frac{47\,580 \text{ g} \cdot \text{d}^{-1}}{106,37 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}} = 447,306 \text{ mgO}_2 \cdot \text{l}^{-1}$$

Ekvivalentný počet obyvateľov :

$$EO = \frac{47\,580 \text{ g} \cdot \text{d}^{-1}}{54 \text{ g} \cdot \text{os}^{-1} \cdot \text{d}^{-1}} = 881,11 \text{ EO} \dots\dots\dots \text{návrh ČOV pre cca 900 EO}$$

B.II.3 Odpady

V obci je realizovaný separovaný zber pevného komunálneho odpadu. V súčasnosti je odvoz odpadu realizovaný na skládku v Ľubici. Ide o pevný komunálny odpad , objemný odpad, a stavebnú suť. Na úpravu priemyselného odpadu sa využívajú v okrese neutralizačné stanice. Zloženie a objemy odpadov koncept ÚPN-O nedefinuje.

B.II.4 Hluk a vibrácia

Primárnym zdrojom hluku je automobilová doprava. Dopravný koridor cesty 1/77 je trasovaný priamo centrálnou časťou obce a železnica je z východnej strany v kontakte s jestvujúcou aj navrhovanou časťou obce.

Koncept ÚPN-O navrhuje pre zníženie hluku a vibrácií nasledovné opatrenia:

- okružnú križovatku na ceste I/77 situovanú pri vjazde do obce z južnej strany
- bližšie nešpecifikuje, ale uvádza možnosť realizovania doplnkových protihlukových zábran na ceste I/77 prechádzajúcej urbanizovanou zónou
- pri navrhovanej rýchlostnej ceste R1 predkladá požiadavku na realizáciu protihlukovej steny pozdĺž celého úseku dotknutého urbanizovaného pásma obce
- plánovanú výstavbu rodinných domov oddeľuje od železničnej trate pásom ochrannej zelene
- rovnako navrhuje ochrannú zeleň aj medzi jestvujúcim drevárskym priemyslom a navrhovanou výstavbou rodinných domov

B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia

V katastrálnom území obce Bušovce sa nenachádzajú žiadne zdroje elektromagnetického žiarenia. V koncepte ÚPN-O sa s lokalizáciou takýchto zdrojov neuvažuje.

B.II.6 Doplňujúce údaje

V súčasnosti z katastrálneho územia obce Bušovce s výmerou 903,13 ha zaberá zastavané územie (zastavané územie k 1.1.1991) obce včítane záhrad, záhumienok a cintorína plochu 30,78 ha.

Koncept ÚPN-O navrhuje rozšíriť urbanizované územie na 93,34 ha v alternatíve č. 1, pričom podstatnú časť zväčšovaného územia predstavuje športovo – rekreačný areál v UO č. 3 vytvorený rekultiváciou územia po navrhovanej ťažbe štrkopieskov. Územie vyhradené pre ťažbu štrkopieskov predstavuje významný zásah do krajinnej štruktúry územia, ale s ohľadom na neskoršiu revitalizáciu územia prináša prijateľný úžitok banskej činnosti a vytvára predpoklady rozvoja územia v oblasti rekreácie, športu a turizmu v podhorí Tatier.

V alternatíve č. 2 predstavuje zväčšenie urbanizovaného územia plochu 49,77 ha. Najvýznamnejšie zásahy do krajiny bude mať najmä agrofarma presunutá v alternatíve č. 2 do urbanistického obvodu č. 3 a rekreačná usadlosť agroturistiky. Obidve funkcie sa nachádzajú mimo obytnej zóny obce a podporujú poľnohospodársky charakter daného územia a pridanou funkciou pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu.

C KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie pre spracovanie strategického dokumentu je obec Bušovce vymedzená v jej celých administratívnych hraniciach kryjúcich sa katastrálnou hranicou obce.

Z administratívneho hľadiska patrí do okresu Kežmarok, Prešovský kraj. Katastrálne územie obce priamo hraničí s katastrálnymi územiami obcí Slovenská Ves, Podhorany, Holumnica, Jurské, Krížova Ves a mestom Spišská Belá.

Z hľadiska geomorfologického členenia leží na území Kežmarskej pahorkatiny a Levočskej vrchoviny.

C.II Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

V dôsledku geografickej a funkčnej diferenciacie dotknutého územia je v Krajinnno-ekologickom pláne Bušovce (Jariabka, 08.2012) rozdelený kataster na štyri krajinné celky:

Obr. 1: Vymedzenie krajinných celkov v k. ú. obce Bušovce (zdroj: KEP ÚPN-O Bušovce)

KC 1 – Rovňa:

Územie tohto krajinného celku má charakter poľnohospodársky obrábanej ornej pôdy, nachádzajúcej sa severozápadne od obce za tokom Biela, ktorý tvorí so svojou sprievodnou zeleňou vodného toku prirodzenú geografickú bariéru. Ľudové pomenovanie Rovňa vystihuje rovinatý až mierne zvlnený charakter predmetného územia, ktoré je lemované a poľené dovedna tromi vodnými tokmi, pričom Slovenský potok pretína územie v rozhraní medzi rovinatou planinou polí a zvlnenou pahorkatinou na severe.

KC 2 – Skalica:

Územie od rozložitého vrchu Skalica (658 m.n.m.) až po jeho úpätie na údolnej nive rieky Poprad je rozľahlým, kompletne poľnohospodársky obrobeným krajinným celkom, kde absentujú prvky sústredenej zelene a vodných tokov. Lineárny charakter sklonu tohto územia od vrchu Skalica smerom na východ vytvára pomerne plynulú zavalitú krajinnú morfológickú formu.

KC 3 – údolná niva Bielej a Popradu:

Jedná sa o krajinný celok obklopený ostatnými krajinnými celkami v jadre katastrálneho územia. Charakter územia predurčuje údolná niva dvoch najvýznamnejších tokov pretekajúcich katastrom obce Bušovce a to riekou Poprad a horským potokom Biela, ktorých sútok sa taktiež nachádza v severovýchodnom cípe predmetného krajinného celku. Pod severným úbočím vrchu Skalica sa rozkladá zastavané územie obce, ktoré priamo susedí s rovinatými poľami v tejto najnižšie položenej časti katastrálneho územia. Práve tento krajinný celok, ako urbanizovano-hospodársky ucelený priestor je geograficky najlepšie chránený a izolovaný okolitými návršíami. Územie delia na približné tretiny dve hlavné línie dopravných stavieb tranzitujúcich skrz obec a to cesta I/77 a železničná trať II. kategórie.

KC 4 – masív Hlinné a Kratiny:

Predmetný krajinný celok má ucelený charakter horského masívu, na ktorom sa striedajú lúky, pasienky so zmiešaným borovicovo-smrekovým hospodárskym lesom. Jedná sa o západné úbočia vrchu Hlinné (762 m.n.m.) a úpätia vrchu Lesík spadajúce z juhu na sever. Výrazná morfológia tohto územia ku koncu strmo spadajúceho do nivy rieky Poprad podporená rozmanitou členitosťou lesných čistín a rúbaní, kontrastuje s ostatnými tromi charaktermi krajinných celkov. Jediný prístup na toto územie je z krajinného celku 3, dnes už len výrazne obmedzenou formou chátrajúcej lávky.

C.II.1 Horninové prostredie

Geomorfologické pomery jednotlivých krajinných celkov uvádza tab. 3, geologické charakteristiky sú v tab. 4.

Tab. 3: Geomorfologické pomery obce Bušovce

	Forma reliéfu	Sklonitosť	Orientácia svahov
KC 1	plytká brázda prechádzajúca do mierne klenutej plošiny	od 0,5° do 7°, charakteristická priemerná hodnota 1,2°	JV až V
KC 2	mierne zvlnený chrbát mierneho návršia	od 1° do 10°, charakteristická priemerná hodnota 4°	všesmerná, prevažne orientovaná V
KC 3	kotlinový útvar lemovaný z východnej strany úbočiami masívu Hlinné, zo severu úbočím masívu Tatárka a z juhu masívom Skalica, pričom v rozsiahlom jadre vytvára plošinu	od 0° do 1,5°, charakteristická priemerná hodnota 0,3°	všesmerná, prevažne SV až V
KC 4	výrazne výškovo členená vrchovina s výraznými brázdami údolí a sediel	od 1,4° do 34°, charakteristická priemerná hodnota 14°	JZ až Z s jedným úbočím výrazne spadajúcim na SV

Tab. 4: Geologická charakteristika horninového prostredia obce Bušovce

	Geomorfologická jednotka	Typ svahových deformácií	Geologický útvar	Geologická stavba
KC 1	Popradská kotlina	zosuvy	stredný a mladší pleistocén	hlinité, piesčito-hlinité až piesčité štrky
KC 2	Kežmarská pahorkatina	sklzy	pleistocén	flyš a fluviálne sedimenty
KC 3	Kežmarská pahorkatina	zosuvy	holocén	fluviálne sedimenty
KC 4	Ľubické predhorie	zosuvy	paleogén	pieskovce stredno až hrubozrnné

C.II.2 Klimatické pomery

Z hľadiska klimatického členenia patrí katastrálne územie do dvoch klimatických regiónov chladného, vlhkého (KC 1 -3) a veľmi chladného, vlhkého (KC 4).

Z hľadiska klimatoekogeografických typov patrí do typu krajiny s kotlinovou klímou s veľkou inverziou teplôt, vlhkou, subtypu chladného so sumou teplôt 10°C a viac 2000-1800, teplotou v januári -4 až -6°C, teplotou v júli 12 až 13°C, a do subtypu veľmi chladného so sumou teplôt 10°C a viac < 1800, teplotou v januári -5 až -6°C, teplotou v júli 10 až 11°C.

C.II.3 Ovzdušie

V súčasnosti sa na Slovensku za rozhodujúce lokálne zdroje prашného znečistenia ovzdušia považujú:

- výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel)
- resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel); do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest
- suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi)
- minerálny prach zo stavenísk
- veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov
- lokálne vykurovanie tuhým palivom
- malé a stredné lokálne priemyselné zdroje

Okres Kežmarok patrí k okresom s priaznivým stavom ovzdušia. Medzi lokálne zdroje znečistenia ovzdušia v obci Bušovce patria najmä rodinné domy vykurované tuhým palivom a premávka na ceste I/77.

C.II.4 Vodné pomery

V rámci katastrálneho územia sa nachádzajú štyri vodné toky a to potok Vojnianka, Slovenský potok, horský tok Biela a rieka Poprad. Tieto zabezpečujú odtok, zber povrchovej vody z územia katastra po vzájomných sútokoch v jednom hraničnom profile.

Potok Vojnianka a Slovenský potok tvoria takmer dve tretiny prirodzenú hranicu severného okraja katastrálneho územia, z juhu potom v KC 1 tvorí na dĺžke cirká 1,2 km hranicu katastra tok Biela. Potok Vojnianka, Slovenský potok a horský tok Biela vtekajú na k. ú. zo západnej strany v rozmedzí území Mlák a Zadných mlák. Po cca 1,8 km od západnej hranice katastra sa potok Vojnianka vlieva do Slovenského potoka, ktorý sa následne po 1,4 km vlieva do toku Biela. Tento je ľavostranným prítokom rieky Poprad. Všetky uvedené toky patria do úmoria Baltského mora. Charakter oboch potokov Vojnianka a Slovenský potok je približne rovnaký, tečú v úzkych eutrofizovaných korytách prevažne lemovaných sprievodnou vegetáciou. Tok Biela má na území katastra obce Bušovce charakter dynamicky meandrujúceho prirodzeného horského toku, pričom vytvára početné a rozsiahle štrkové terasy a lavice. Ich tvar sa vzhľadom na meniace sa trasy koryta obmieňajú a časom transformujú. Nevyhnutnou súčasťou týchto procesov a aj dôsledok, abrázia brehov. V kontakte so zastavaným územím, na rozhraní 1. a 2. KC bola zrealizovaná na toku Biela vodohospodárska regulácia formou priečných výhonov. Rieka Poprad sa vlieva na územie katastra obce Bušovce z juhu, medzi masívom Skalica a Lesík. Na území katastra prekonáva, v rámci KC 3 vzdialenosť 2,7 km. Na danej dĺžke má charakter prirodzeného toku meandrujúceho rovinatým naplaveným územím. Pred severnou hranicou katastra do nej priteká tok Biela spolu so svojimi prítokmi. V koncovom odtokovom profile sa zhromažďuje celkový odtok z katastrálneho územia. V rámci roka sa v danom profile uskutočňuje odtok minimálnych a maximálnych mesačných prietokov. V mesiaci február zaznamenáva odtokový režim najnižšie hodnoty prietok, potom v júny sú evidované najväčšie prietoky.

Vyskytuje sa tu typ podzemnej vody dopĺňanej podzemnými vodami zo susedných pohorí, z riek v kotlinách a zo zrážok v pohoriach. 70% z riek a ich prítokov, ktorý je typický pre nivy riek.

C.II.5 Pôdne pomery

Pôdy riešeného územia patria klimaticky do regiónov chladného (09) a veľmi chladného (10).

Z pôd je najrozšírenejším pôdnym typom kambizem a fluvizem.

Z toho v KC 1 sú to konkrétnejšie typické kambizeme na minerálne bohatých zvetralinách flyšov, kambizeme typické, kambizeme plytké na flyši, kambizeme na flyši (na výrazných svahoch) a fluvizeme a fluvizeme glejové.

V KC 2 sú to typické kambizeme na minerálne bohatých zvetralinách flyšov, kambizeme typické, kambizeme pseudoglejové, kambizeme na flyši (na výrazných svahoch).

V KC 3 sú prevládajúce fluvizeme, konkrétne fluvizeme typické (od ľahkých až po ťažké) a v menšom rozsahu tiež typické kambizeme na minerálne bohatých zvetralinách flyšov, kambizeme na flyši (na výrazných svahoch).

V KC 4 sa vyskytujú kambizeme typické a kambizeme na flyši.

Podľa skupín BPEJ sa v katastrálnom území nachádzajú pôdy strednej (pôdy zaradené do 5. až 7. kvalitatívnej skupiny) a nižšej kvality (pôdy zaradené do 8. až 9. kvalitatívnej skupiny). Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa za najkvalitnejšie pôdy v riešenom území považujú pôdy s kódom BPEJ: 0906012, 0906015, 0907013, 0912003, 0929002, 0929202, 0956215, 0957005, 0965202, 0965212.

C.II.6 Fauna a flóra

Fytogeografické a zoogeografické začlenenie územia a charakteristika flóry a fauny

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) sa katastrálne územie obce Bušovce nachádza v oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentalis*), prevažná väčšina v obvode flóry vnútrokarpatských kotlín (*intercarpaticum*), okres Podtatranské kotliny, podokres Spišské kotliny. Východná časť územia za riekou Poprad zasahuje do obvodu východobeskydskej flóry (*Beschidicum orientale*), okres Spišské vrchy.

Z hľadiska členenia potenciálnej vegetácie (Atlas krajiny Slovenskej Republiky) v katastrálnom území obce boli vyčlenené nasledujúce jednotky prirodzenej vegetácie:

- jedľové a jedľovo-smrekové lesy

Tieto lesy tvoria súvislý pás po celom obvode Tatier v najnižších polohách (800 – 1450 m n. m.) a sú tvorené prevažne druhmi ako jedľa biela, smrek obyčajný, brusnica čučoriedková, papraď samčia, tŕňovka dvojlistá, kyslička obyčajná.

- jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy

Lemujú brehy riek a potokov v podhorských polohách, kde výškovo nadväzujú na vŕbovo-topoľové lužné lesy nížin a pahorkatín. Tvoria ich druhy ako *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Fraxinus excelsior*, *Acer pseudoplatanus*, *Salix fragilis*, *Sambucus nigra*, *Viburnum opulus*. V podraсте *Aegopodium podagraria*, *Astrantia major*, *Caltha palustris*, *Primula elatior*, *Urtica dioica*, a iné.

- vrchoviská a prechodné rašelinická

Pre vrchoviská je hlavným ekologickým faktorom voda, ktorá je oligo- až dystrofná, kyslá s nepatrným obsahom živín a bázických iónov. Vytvárajú sa iba v oblastiach s chladnou klímou a bohatými zrážkami. Rašelinníky tvoria podstatnú zložku biomasy. V bylinnom poschodí prevládajú ostrice (*Carex rostrata* a *C. limosa*). Prechodné rašelinická vytvárajú prechod medzi vrchoviskami a slatinami.

- bukové a jedľovo-bukové lesy

Mezotrofné a eutrofné porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým, viacvrstvom bylinným podrastom. Vyskytujú sa veľkoplošne a hojne v podhorskom a horskom stupni, v nadmorskej výške 300-1200 m.n.m. Hlavnými zástupcami sú *Abies alba*, *Acer pseudoplatanus*, *Fagus sylvatica*, *Lonicera xylosteum*, *Carex pilosa* a iné.

Podľa zoogeografického členenia (Čepelák, 1980) patrí katastrálne územie obce do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty. V ďalšej hierarchii patrí prevažná väčšina územia do vonkajšieho obvodu a podtatranského okrsku. Oblasť východne od rieky Poprad patrí do beskydského okrsku a východného podokrsku.

V pestrej oblasti podhoria Tatier môžeme rozlíšiť živočíšne druhy viažuce sa na jednotlivé typy rastlinných spoločenstiev:

- živočíšne druhy viazané na lesné formácie:

Medveď hnedý (*Ursus arctos*), kuna hôrna (*Martes martes*), raticová srnčia, jelenia a diviacia zver viažuca sa na polia a lúky podobne ako líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), zajac poľný (*Lepus europeus*). Lesný stupeň oživuje veľa vtáctva od drobného až po dravce - kolibiariky (*Phylloscopus*), krivonosy (*Loxia*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), králik zlatohlavý (*Regulus regulus*), sokoly, myšiaky, jastraby i sovy. Početné sú tu i plazy, obojživelníky a bezstavovce.

- živočíšne druhy otvorených priestorov (polia, medze, lúky a pasienky):

Jašterice (*Lacerta*), zmije (*Vipera berus*), početné vtáctvo viažuce sa na šípkové, hlohové a trnkové kríky drozdy (*Turdus*), strakoš červenohlavý (*Lanius senátor*), trasochvosty (*Motocillidae*), oriešok obyčajný (*Troglodytes*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), početné

hlodavce - ryšavky (*Apodemus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Do otvorených priestorov zalietavajú dravce a bociany.

Z početných motýľov najvýznamnejší a chránený je tu výskyt jasoňa červenookého (*Parnassius apollo*), ktorý je treťohorným reliktom.

- živočíšne druhy brehov potokov a bystrín:

kačica divá (*Anas platyrhynchos*), vrbové brehové porasty uprednostňujú skokany (*Rana*), rosníčky (*Hyla*), trasoochvost horský (*Motacilla cinerea*), vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus*). Z drobných živočíchov sú to napr. pavúky, pobrežníky, podenky a muchy. Podľa sčítania zvery v TANAP-e je tu zaznamenaný výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) kozmopolitnej ondatry pyžmovej (*Ondatra zibetica*) privezenej zo Severnej Ameriky. Potoky a bystriny sú zaradené do pstruhového a lipňového pásma, kde prvenstvo majú pstruh potočný (*Salmo trutta trutta morpha fario* L.), pstruh dúhový (*Parasalmo gaidnerii irideus*). Ďalej je tu zastúpený lipeň obyčajný (*Thymallus thymallus*), hlaváče (*Cottus*) a čerebl'a (*Phoxinus*).

C.II.7 Krajina

Katastrálne územie z hľadiska geografického a krajinárskeho pozostáva z niekoľkých častí. Dolinná časť obce je vsadená v rozmedzí krajinných celkov Lomnickej pahorkatiny, Kežmarskej pahorkatiny a Ľubického predhoria. Územie obce je situované v priestore údolnej nivy horského toku Biela a rieky Poprad. Východná časť katastrálneho územia za riekou Poprad má prevažne horský charakter, územie južne od obce je poľnohospodársky obrábané. Západne od obce sa nachádza dolinná časť poľnohospodárskych polí a lúk. Zo severnej strany je terénny reliéf svažitý, tvorený plochami lesov a lúk. Celková rozloha katastrálneho územia obce Bušovce je 903,13 ha.

Kompaktné lesné porasty sú na území obce rozšírené v KC 4 na západných svahoch Hlinného. Zaberajú rozlohu 99,7 ha, čo predstavuje 11,04 % z celkovej výmery katastra. Svojím zložením a štruktúrou zodpovedajú prirodzenej lesnej vegetácii.

Plochy ornej pôdy zaberajú rozlohou 523,6 ha (57,98 % z celkovej výmery katastra). V krajinnej scenérii predstavujú dominantné zastúpenie. Rozprestierajú sa prevažne v južnej a západnej časti katastra. Orná pôda vytvára monokultúrne prostredie bez sprievodnej vegetácie okrem sprievodnej vegetácie pozdĺž toku Biela a Slovenského potoka.

Trvalé trávne porasty zaberajú v katastrálnom území 17,33 % celkovej plochy. Nachádzajú sa prevažne v KC 3 a KC 4, na pôdach s nižšou úrodnosťou a prípadne svahovitým terénom.

Vodné plochy a toky zaberajú 4,51 % plochy katastra. Prestavujú plochy korýt štyroch vodných tokov pretekajúcich územím obce a to rieky Poprad, horského toku Biela a tokov Vojnianka a Slovenský potok. Vodné plochy sa v katastri nenachádzajú.

Nelesná drevinná vegetácie sa nachádza väčšinou na západných úbočiach masívu Lesík v KC 4. Charakter vegetácie má rozptýlenú formu zarastania. Jedná sa zväčša o zmiešaný porast stromovej a krovinej vegetácie s drevinami ako borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jelša, lieska obyčajná (*Corylus avellana*). Popri brehoch Slovenského potoka a potoka Vojnianska sa nachádza prirodzená krovinná brehová vegetácia. Cesta prvej triedy I/ 77 pred vstupom do obce smerom z mesta Spišská Belá je lemovaná vysádzanou líniovou nelesnou drevinovou vegetáciou popri cintoríne.

Obec Bušovce so svojím katastrálnym územím osídľuje územie, ktoré má už v spomínanom členení na štyri krajinné celky výraznú diferenciáciu vzhľadom na tak krajinnú štruktúru, ako aj krajinný obraz. Možno konštatovať, že najvýraznejším faktorom ovplyvňujúcim vnímanie krajiny obce je poľnohospodárstvo s vyše pľovičným zastúpením poľnohospodársky obrábanej pôdy z celkovej plochy katastra. Tieto krajinné makroštruktúry pôsobia výrazne monotónnym dojmom pri vnímaní krajiny a taktiež uberajú v jestvujúcej štruktúre zo stabilitných parametrov komplexného ekosystému riešeného územia. Kultivovanými zložkami pre vnímanie krajinného obrazu sú najmä všetky vodné toky prinášajúce vnímateľnú tektoniku a členitosť v území. Prírodný charakter vodných tokov prináša zásadný progres pre toto územie z hľadiska estetického vnímania krajiny. Pre vzájomnú symbiózu jednotlivých krajinných prvkov, morfológie terénu a antropogénnych činností dotvárajúcich krajinné prostredie by sa mal sledovať záujem dosiahnutia vyššej biodiverzity aj v oblastiach poľnohospodársky obrábaných území. Estetické vnímanie krajinného obrazu sa dá charakterizovať pre jednotlivé krajinné celky predmetného katastra odlišne. Asi najhodnotnejší vnem vnímania krajiny sa naskytuje v KC 4, kde rozmanitosť krajinných štruktúr a biodiverzity povrchu dosahujú pomerne hodnotný súlad. Nepriehľaditeľnými krajinnými dominantami vnímateľnými takmer z celého riešeného územia sú tiež štíty Vysokých a Belianskych Tatier.

C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Na celé katastrálne územie obce sa vzťahuje I. stupeň ochrany prírody.

Územia ochrany prírody a krajiny

Riešené územie nie je súčasťou veľkoplošných chránených území, ani ich ochranných pasíem. Nenachádzajú sa tu ani maloplošné chránené územia a chránené stromy.

Do katastra obce nezasahujú ani žiadne územia európskeho významu či chránené vtáčie územia. Nenachádzajú sa tu ani žiadne chránené územia NATURA 2000.

Územný systém ekologickej stability

Obec nemá spracovaný miestny ÚSES. V rámci dokumentácie R-ÚSES okresu Kežmarok sa na katastrálnom území obce Bušovce nachádzajú tieto prvky:

- nadregiónálny biokoridor hydrický _ rieka Poprad
- regiónálny biokoridor hydrický _ vodný tok Biela

- regionálny biokoridor terestrický _ Levočské vrchy – rieka Poprad
- významný krajinný prvok _ brehový porast v okolí toku Biela

Zároveň prevažná väčšina ostávajúceho územia predstavuje podľa R-ÚSES priestor so zníženou biodiverzitou (poľnohospodársky obrábaná orná pôda).

Medzi ekologicky významné segmenty možno podľa krajinno-ekologického plánu zaradiť plochy lesných porastov nachádzajúcich sa v KC 1 v blízkosti toku Biela, plochy nelesnej a stromovej vegetácie v KC 4 a líniovú výsadbu stromovej vegetácie pri vstupe do obce zo smeru Kežmarok.

Ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Na území obce sa nachádzajú a sú navrhnuté tieto ochranné a bezpečnostné pásma obmedzujúce a regulujúce územný rozvoj:

- rýchlostná cesta R1 _ 100 m od krajnej osi vozovky
- cesta I/77 _ 50 m od krajnej osi vozovky
- cesta III. triedy _ 25 m od osi vozovky
- železničná trať _ 60 m od osi krajnej koľaje
- vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV _ 10 m na každú stranu od krajného vodiča
- elektrické káblové vedenie NN _ 1 m
- elektrické káblové vedenie VN 22 kV _ 1 m
- regulačná stanica plynu VTL/STL _ 10 m
- plynovod prípojka VTL _ 20 m
- plynovod STL – prepojovací _ 4 m
- diaľkový optický kábel _ 2 m
- diaľkový telekomunikačný kábel _ 1,5 m
- vodovod _ 2 m
- cintorín _ 50 m od oplotenia

C.II.9 Obyvateľstvo

C.II.9.1 Demografické údaje

V období spracovania tejto správy sú známe výsledky sčítania ľudu, domov a bytov za obce, okresy, kraje a Slovenskú republiku v časovom rozmedzí rokov 1996 až 2011. Tieto údaje sú zapracované a doplnené údajmi a výsledkami získanými pri predchádzajúcich sčítaniach ľudu na území obce a údajmi Obecného úradu v obci Bušovce.

Počet obyvateľov obce Bušovce sa v rokoch 1996 - 2011 znížil o 17 osôb, t. j. o 5,15 % (Slovenská republika nárast o 1,82%). Vývoj počtu obyvateľov v obci bol od roku 1997 do roku 1999 vyrovnané klesajúci. Od roku 2000 do roku 2004 v priemere stagnačný. Od roku 2006 do roku 2011 výraznejšie klesajúci a opäť stúpajúci. V sledovanom období bol najvyšší stav obyvateľov obce - 333 osôb v roku 1997. Najnižší stav - 302 osôb bol v roku 2010. Percentuálne najvyšší nárast počtu obyvateľov bol v roku 2011. Išlo o 4,3 % nárast počtu obyvateľov. Najväčší úbytok obyvateľstva o 3,3 % bol v roku 1998.

Tab. 5: Vývoj počtu obyvateľov obce Bušovce v rokoch 1880 – 2011

Počet obyvateľov													
1880	1890	1900	1910	1927	1930	1940	1948	1961	1970	1980	1996	2001	2011
530	502	503	441	405	455	472	335	494	512	404	330	315	313

Zdroje údajov v rokoch:

1869 až 1970 Vlastivedný slovník obcí na Slovensku I., prvé vydanie, VEDA, 1977

1980 Prepočet obcí SĽDB 1980 podľa územného členenia roku 1991, SU SR

1996 Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 1992, SU SR, 1992

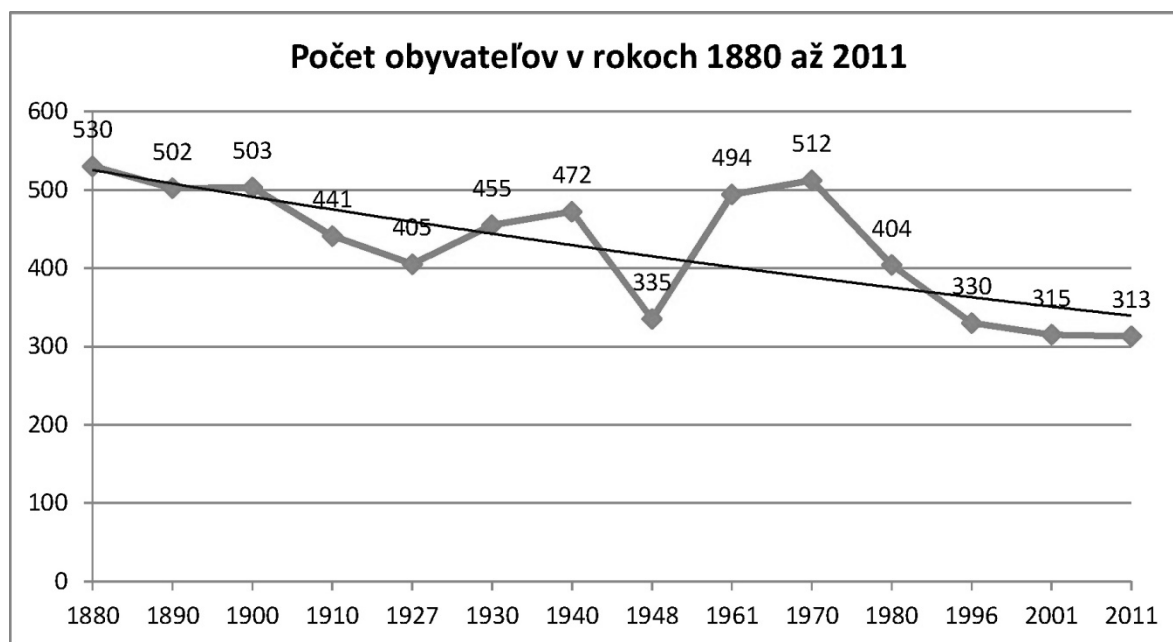
2001 Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2002, SU SR, 2003

2011 Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, SU SR,

Tab. 6: základné údaje o obyvateľstve obce Bušovce

Rok	Počet trvale bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov								
	Celkom	muži	ženy	0 - 14			15 - 59			60+		
				Celkom	muži	ženy	Celkom	muži	ženy	Celkom	muži	ženy
1991	316	155	161	61	31	30	175	99	76	80	25	55
2001	315	156	159	68	33	35	187	102	85	60	21	39
2011	313	158	155	42	20	22	222	123	99	49	15	34

(zdroj: štatistický úrad SR)

Obr. 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Bušovce

Obdobie	absolútny prírastok/úbytok obyvateľov	% prírastku/úbytku
1996 - 2001	- 11	-3,3
2001 - 2011	-3	-0,95

Tab. 7: Vývoj prírastkov a úbytkov obyvateľstva obce Bušovce

Tab. 8: Index vitality a index ekonomického zaťaženia obce Bušovce

	Index vitality			Index ekonomického zaťaženia		
	1991	2001	2011	1991	2001	2011
Bušovce	76,22	91,3	85,75	80,57%	74,15%	40,98%
Typ populácie	regresívna	regresívna	regresívna			

Poznámky:

- index vitality je pomer predproduktívnej zložky obyvateľstva k poproduktívnej
- index ekonomického zaťaženia je pomerom predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva k produktívnej

Trendy v demografickom správaní obyvateľstva v rokoch 1996 - 2011

Celkovo počet obyvateľov dediny klesá (obr. 1). Tento vývojový trend sa potvrdil aj v medziobdobí v rokoch 2001 až 2011, aj keď nárast poklesu oproti medziobdobiu rokov 1996 až 2001 sa výraznejšie zmenšil. Medziročná bilancia v tomto období kolísala, pohybovala sa v hodnotách od -28,39 do + 33,1/1000 obyvateľov (tab. č. 9-11), ale úbytky v absolútnych hodnotách presiahli prírastky obyvateľstva.

Tab. 9: Vývoj počtu obyvateľov obce Bušovce k 31.12. v rokoch 2003-2011

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvateľov	317	317	326	320	313	308	305	302	313

Tab. 10: Vývoj celkového prírastku/úbytku na 1000 obyv. obce Bušovce v rokoch 2003-2011

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový prírastok/úbytok	-3,14	0	28,39	-18,4	-21,87	-15,97	-9,74	-9,74	33,1

Tab. 11: Počet narodených, zomretých a migračné sadlo obce Bušovce v rokoch 1997-2010

	Prirodzený prírastok/úbytok			Migračný prírastok/úbytok	Celkový prírastok/úbytok
	Počet narodených	Počet zomretých	Spolu		
1997	7	3	4	-1	3
1998	2	7	-5	-7	-12
1999	6	10	-4	-6	-10
2000	4	3	1	7	8
2001	3	4	-1	15	14
2002	4	5	-1	0	-1
2003	5	1	4	-5	-1
2004	5	6	-1	1	0
2005	3	3	0	9	9
2006	1	2	-1	-5	-6
2007	4	5	-1	-6	-7
2008	0	3	-3	-2	-5
2009	1	2	-1	-2	-3
2010	0	5	-5	2	-3

Zmeny vo vekovom zložení obyvateľstva

Vo vekovej štruktúre obyvateľstva je pomerne nízky podiel detí do 15 rokov.

Tab. 12: Veková štruktúra obyvateľstva obce Bušovce

	1991		2001		2011	
Predproduktívny vek	61	19,30%	63	20,00%	42	13,42%
Produktívny vek	175	55,38%	178	56,50%	222	70,93%
Poproduktívny vek	80	25,32%	69	21,94%	49	15,65%
Spolu	316	100 %	315	100%	313	100%

Vo vekovej štruktúre pomerne veľké množstvo obyvateľstva patrí už do staršej vekovej kategórie. Tento trend v zmene vekovej štruktúry je negatívnym javom, ktorý môže mať za následok zníženie reprodukčnej schopnosti obyvateľstva.

Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva

Z obyvateľstva obce sa v roku 2001 hlásilo k slovenskej národnosti 313 obyvateľov, a k nemeckej jeden obyvateľ. Ostatné prípadne nezistené údaje u 1 obyvateľa.

K rímskokatolíckej cirkvi sa prihlásilo 296 obyvateľov (94,5 %), k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlásilo 6 obyvateľov (1,9 %), ku grécko – katolíckej cirkvi sa hlásili 4 obyvatelia (1,3 %), k pravoslávnej cirkvi hlásil 1 obyvateľ (0,32 %) a k náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia 1 obyvateľ (0,32 %). Bez vyznania sú 3 obyvatelia a 2 neboli identifikovaní.

Vzdelanostná štruktúra

Obec má nižšiu vzdelanostnú štruktúru.

- základné vzdelanie	-	84 obyv. (26,8 %)
- učňovské vzdelanie bez maturity	-	55 obyv. (17,6 %)
- úplné stredoškolské vzdelanie s maturitou	-	50 obyv. (15,8 %)
- vysokoškolské vzdelanie	-	3 obyv. (0,95 %)
- deti do 16 rokov	-	69 obyv. (22,0 %)

Ekonomické aktivity

Pri sčítaní ľudu v roku 2001 bolo v Bušovciach 162 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho bolo 70 žien. Do ekonomického procesu bolo zapojených 51,42 % obyvateľov obce, čo je nižšia ekonomická aktivita ako je priemer okresu Poprad (53 %).

Tab. 13: Prehľadová tabuľka zamestnanosti obyvateľov obce Bušovce

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo			
	muži	ženy	spolu	dochádzkovosť za prácou
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo	8	1	9	5
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	4	0	4	4
Ťažba nerastných surovín	2	0	2	2
Priemyselná výroba	21	22	43	24
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	-	-	-	-
Stavebníctvo	14	1	15	1
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a spotrebného tovaru	5	10	15	12
Hotely a reštaurácie	1	7	8	6
Doprava skladovanie a spoje	5	0	8	13
Peňažníctvo a poisťovníctvo	0	0	0	0
Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	5	4	9	4
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	18	12	30	3
Školstvo	3	5	8	2
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	3	19	22	19
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	2	3	5	1
Súkromné domácnosti s domácim personálom	0	0	12	0
EA bez udania odvetví	1	1	12	0
SPOLU	92	70	162	79

C.II.9.2 Hospodárske aktivity

V obci je 5 samostatných výrobných prevádzok.

Najväčším výrobným podnikom je drevospracujúci podnik situovaný pri železničnej trati. Majitelia plánujú jeho postupný rozvoj a tým prechod od prvovýroby spracovania reziva postupne na finálnu výrobu výrobkov z dreva.

Najnovšou priemyselnou prevádzkou je strojársky súkromný podnik na západnom okraji obce, ktorý je ešte v rozvoji. Prevádzka je vo veľmi dobrom technickom stave.

V priestoroch pamiatkovo chránenej kúrie a v jej hospodárskom dvore bývalý Poľnonákup je súkromná poľnohospodárska prevádzka a distribúcia a základný porez drevnej hmoty. Tieto prevádzky sú v zlom technickom stave. Koncept ÚPN-O navrhuje všetky priemyselné prevádzky v tomto objekte vymiestniť mimo obytnú zónu obce.

Poľnohospodárska súkromná prevádzka na západnom okraji obce, je situovaná ako samostatný satelit mimo súboru jestvujúcich rodinných domov západne od koridoru vzdušného vedenia VN 22 kV, Súbor stavieb je vo vyhovujúcom technickom stave.

Obec nie je orientovaná na cestovný ruch, rekreáciu a šport. Možnosť ubytovania je v dobovej vidieckej stavbe Sedliackeho domu.

Obec je vybavená základnou občianskou vybavenosťou. Na území sa nachádza materská škôlka, predajňa potravín a rozličného tovaru, pohostinstvo, nočný klub, rímskokatolícky a evanjelický kostol, futbalové ihrisko bez vybavenosti šatní, sociálnych zariadení

a tribúny. Spoločenská sála je súčasťou Obecného úradu. V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie.

C.II.9.3 Doprava a technická infraštruktúra

Doprava

Katastrálnym územím obce je trasovaný dopravný koridor pozostávajúci z cesty I/77 (Kežmarok – Stará Ľubovňa – Prešov) a železničnej trate tretej kategórie č. 185 (Poprad-Tatry – Podolíneč – Plaveč) s motorovou trakciou. Severne od zastavaného územia obce za premostením toku Biela sa na cestu I/77 napája cesta III/5414 vedúca do Slovenskej Vsi. Obec má pozdĺž hlavnej cesty jednostranný chodník pred stavbou Obecného úradu v prechode až po autobusovú zastávku. Okrem tohto chodníka sa v obci nachádza chodník smerujúci na cintorín.

Obslužné komunikácie obce majú rôzne šírkové parametre, nemajú obrubníky a slúžia aj ako pešie komunikácie. Z hľadiska kategorizácie cestnej siete v obci je obslužné komunikácie možné zaradiť do kategórie C3 – C2.

Objekt železničnej stanice je prístupný poľnou komunikáciou. Železničná stanica je v devastovanom stave.

V ÚPN-VÚC Prešovského kraja je plánovaná nadradená cestná komunikácia, ktorá je v katastrálnom území obce situovaná západne od koridoru vzdušného VN 22 kV na západnom okraji obce.

Parkovacie miesta sú vytvorené v rámci areálov miestneho priemyslu a hospodárskeho dvora. Parkovanie osobných automobilov v rámci obytnej zóny je riešené na pozemkoch rodinných domov.

Dopravné závary:

Situovanie cesty I/77 vytvára v obci v úseku od cintorína až po autobusovú zastávku neprehľadný úsek, naviach cesta od cintorína smerom do obce klesá. V súvislosti s touto líniovou dopravnou závadou sú aj napojenia obslužných komunikácií na predmetnú cestu pri Obecnom úrade nebezpečné. Zložitosť dopravnej situácie v tejto lokalite je spôsobená tým, že na predmetný základný dopravný uzol v obci, je napojená celá cestná sieť obce.

Autobusová zastávka situovaná pri Obecnom úrade, pohostinstve a nočnom klube nie je z hľadiska bezpečnosti vyhovujúca.

Parkovanie pri Obecnom úrade v zmysle platných noriem nie je zabezpečené.

Vodovod, odkanalizovanie

Obec nie je napojená na distribučnú vodovodnú sústavu. Zásobovanie pitnou vodou je riešené z lokálnych zdrojov vody. Obec má 12 verejných studní a obyvatelia majú aj

vlastné studne. V súčasnej dobe má obec vypracovanú projektovú dokumentáciu pre stavebné povolenie a vydané stavebné a vodoprávne povolenie pre výstavbu vodovodu v rámci stavby: Vodovody a kanalizácie v regióne Spiša a Tatier – Dobudovanie Belanského a Kežmarského skupinového vodovodu stavebný objekt: SO – 20.01 Bušovce – Výstavba nového vodovodu. Prípravné práce a projektovú dokumentáciu zabezpečila Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. Poprad.

Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody dažďové z územia obce odtekajú miestnymi terénnymi rigolmi do miestnych potokov obce. Odpadové vody z domácností sú akumulované v domových žumpách, kde pri ich netesnosti dochádza ku kontaminácii podzemných vôd.

Zásobovanie elektrickou energiou, plynom a teplom

Katastrálnym územím sú trasované vzdušné rozvody VN 22 kV. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN vedenia č. 220 napájaného z ES 110/22 kV Kežmarok. Na území obce sa nachádzajú 3 stožiarové trafostanice. Rozvody VN elektrickej energie v rámci obce sú riešené vzdušnými vedeniami.

Verejné osvetlenia tvoria výbojkové svietidlá ovládané automaticky časovým spínačom.

Cez k. ú. obce Bušovce v lokalite Roveň prechádza hlavná linka VTL plynovodu o dimenzii 2,5 Mpa. Obec ale nie je plynofikovaná. SPP Poprad má schválený generel plynifikácie obce. Obec je zásobovaná teplom iba lokálnym vykurovaním prevažne pevným palivom.

Telekomunikácie

Obec má vlastnú telefónnu ústredňu napojenú na ATÚ Spišská Belá. Pre obec je príslušný MTO Spišská Belá vybavený digitálnou automatickou telefónnou ústredňou DATU. Obcou je trasovaný telekomunikačný optokábel (DOK) v smere Kežmarok – Stará Ľubovňa. Miestna sieť pokrýva celú obec. Z časti je vedená vzdušným vedením a z časti zemnými káblami. V obci je signál bezdrôtového telefónneho spojenia.

C.II.9.4 Odpadové hospodárstvo

V obci je realizovaný separovaný zber pevného komunálneho odpadu. Z obce Bušovce bol dlhodobo odvázaný odpad na riadenú skládku komunálneho odpadu pri meste Spišská Belá. V súčasnosti je odvoz odpadu odvázaný na skládku v Ľubici. Ide o pevný komunálny odpad, objemný odpad, a stavebnú suť. Na úpravu priemyselného odpadu sa využívajú v okrese neutralizačné stanice, ktoré upravujú len vymedzené druhy odpadu (vrtné a brúsne emulzie, zmesi oleja s vodou bez PCB a PCT, opotrebované akumulátorové kyseliny).

C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Kultúrnou pamiatkou je Kúria – dom s hospodárskymi budovami, bývalý Poľnonákup.

Najvýznamnejšou pamiatkou je rímskokatolícky kostol sv. Vavrinca diakona, pôvodne gotický zo 14. storočia, v 17. storočí barokovo prestavaný. Z gotického zariadenia sa zachovala socha Panny Márie z roku 1400 (je v zbierkach Slovenskej národnej galérie), gotické sochy Madony, sv. Štefana a sv. Vavrinca. Kostol evanjelickej cirkvi augsburského vyznania bol postavený v roku 1818, neogotický, upravený koncom 19. storočia.

Súčasťou zdedených kultúrnych hodnôt je centrum obce, ktoré je komponované na historickej urbanistickej schéme šošovkového tvaru s význačnými sakrálnymi stavbami a stavbou materskej školy a požiarnej zbrojnice. V parkovo upravenej zóne sú aj staré hospodárske stavania – sypance, ktoré sú už prevažne nefunkčné.

Archeologické nálezy potvrdzujú nepretržité osídlenie už od staršej doby kamennej. AÚ SAV odporúča pri územnom konaní plánovanej výstavby postupovať v zmysle zákona 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a upozorňuje na zákon 208/5009 Z.z., v zmysle ktorého je nevyhnutné vykonať „záchranný výskum“, o ktorom rozhodne Krajský pamiatkový úrad.

Paleontologické náleziská a významné geologické lokality na dotknutom území neboli zaznamenané.

C.II.11 Iné zdroje znečistenia a rizík

Hluk a vibrácie spôsobuje najmä automobilová doprava na ceste I/77, ktoré vplývajú predovšetkým na obyvateľstvo a rodinné domy v bezprostrednom okolí.

Žiarenie: z antropogénnych aktivít sú obyvatelia obce ohrozovaní najmä elektromagnetickým žiarením a bludnými prúdmi z telekomunikačných vysielateľov a vzdušných vedení elektrického prúdu.

Ochrana pred povodňami: Katastrom obce pretekajú štyri vodné toky, z ktorých najvýznamnejšie sú rieka Poprad a horský tok Biela. Tok Biela má rozsiahle inundačné pásmo, ktoré ako prírodný suchý polder býva v období vysokých úhrnov zrážok zavodnený. Ľavobrežná regulácia toku pozdĺž cesty do Slovenskej Vsi je nevyhovujúca a cesta je z povodňových stavov toku poškodená. Rieka Poprad pri poslednom povodňovom stave s súčinnosťou s veľkým vodným roncom na poľnohospodárskych poliach a rozvodneným poľným potokom zaplavila na južnom okraji katastra územie západne od železničnej trate až do blízkosti areálu miestneho priemyslu.

Zosuvné územia, radónové riziko a zlomy: v riešenom území nie sú evidované žiadne zosuvné územia. Svahové poruchy neprekračujú prirodzenú mieru pohybu hmôt vo

svahoch. V rámci širších vzťahov je v povodí rieky Poprad výskyt mierneho až stredného radónového žiarenia. V štrkových vrstvách prevláda stredné radónové riziko, v ílových mäkkších podložiach ide o malé riziko.

C.II.12 Zhodnotenie súčasných enviromentálnych problémov

Za hlavné enviromentálne problémy katastrálneho územia obce Bušovce možno považovať:

- neexistujúcu vodovodnú a kanalizačnú sieť
- dopravu na ceste I/77 v zastavanom území obce (hluk, vibrácie, bezpečnosť na komunikáciách, emisie, kvalita života)
- nevhodné pešie napojenia zastavaného územia na zdevastovanú budovu železničnej zastávky
- nefunkčnú lávku premostujúcu rieku Poprad medzi KC 3 a KC 4
- existenciu nelegálnych skládok a nelegálneho výrubu brehovej vegetácie
- nedostatočnú ochranu obyvateľov a zastavaného územia pred povodňami predovšetkým na toku Biela
- nevhodné hospodárenie na poľnohospodárskej pôde v minulosti realizovanými opatreniami: rušenie remízok, rozorávanie trvalých trávnych porastov a nelesnej vegetácie, orba kolmo na vrstevnice
- diaľkové vzdušné linky na prenos elektrickej energie (elektromagnetické žiarenie, krajinný ráz)

C.III Hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

V záväznej časti konceptu ÚPN-O obce Bušovce sú navrhnuté funkčné využitia území a plôch obce, hranica zastavaného územia (§ 139a ods. 8 stavebného zákona) a plochy pre verejnoprospešné stavby. Rovnako sú v záväznej časti definované zásady a regulatívy pre chránené časti krajiny, územný systém ekologickej stability, starostlivosť o životné prostredie a tvorbu krajiny. Zoznam rozhodujúcich aktivít je uvedený v tab. 14.

Tab. 14: Zoznam vybraných aktivít navrhovaných strategickým dokumentom

Por. číslo	Názov aktivity
	Funkčné územia:
1	obytné územie (alt. 1 a alt. 2)
2	rekreačná usadlosť - agroturistika (alt.1 a alt. 2)
3	výrobné územie juh (alt. 1 a alt. 2)
4	výrobné územie stred - výrobné služby (alt.1 a alt. 2)
5	územie ťažby štrkopieskov – s rekultiváciou na športovo-rekreačný areál (alt. 1)
	Verejné dopravné a technické vybavenie územia:
6	prívodné potrubie DN 150 z vodojemu do obce
7	prívodné potrubie DN 100 pre areál rekreácie a športu pre II. tlakové pásmo
8	redukčná stanica vody pred napojením na rozvodnú sieť
9	rozvodná vodovodná sieť DN 100
10	splaškový kanalizačný zberač DN 250-300 do navrhovanej ČOV Bušovce
11	dažďová kanalizácia DN 300 do rieky Poprad
12	suchý polder na toku Biela
13	revitalizácia toku Biela
14	rekonštrukcia trafostaníc T2 a T3
15	nová trafostanica T4
16	nové podzemné káblové prípojky VN 22 kV k trafostanici T4
17	demontáž vzdušnej prípojky VN 22 kV k existujúcim T2 a T3 + náhrada zemným káblom
18	prívodné VTL potrubie do regulačnej stanice
19	regulačná stanica VTL/STL
20	STL prívodné potrubie z RS do obce DN 100
21	uličné STL rozvody DN 50-80
22	preloženie jestvujúcej vzdušnej telefónnej siete do zeme a súvisiace technologické zariadenia.
23	rýchlostná cesta R1
24	kruhovú križovatku na ceste I/77
25	obslužné a prístupové komunikácie
26	oplochy parkovacích stojísk
27	cyklistické trasy
28	pešie ťahy
29	rekonštrukcia železničnej stanice
30	premostenie rieky Poprad

Hodnotenie predpokladaných vplyvov návrhov strategického dokumentu na životné prostredie a odhad ich významnosti uvádza tab. 15.

Tab. 15: Hodnotenie predpokladaných vplyvov návrhov strategického dokumentu na životné prostredie a odhad ich významnosti

Významné pozitívne (+) a negatívne (-) vplyvy na	ÚPN-O obce Bušovce, koncept riešenia							
	funkčné územia					zastav. územia	verejnoprospešné stavby pre	
	obytné	rekreač. - agrotur.	výrobné		ťažba štrkop.		VPS*	VDaTVÚ**
			juh	stred - služby				
Obyvateľstvo +6								
zdravotné riziká						-		
sociálne a ekon. dôsledky	+	+		+		+		+
pohodu a kvalitu života	+	+	+				+	+
hluk, vibrácie, zápach, žiarenie						-		
priateľnosť pre dotknuté obce	+	+				+		+
Horninové prostredie -2								
					-			-
Klimatické pomery -3								
	-					-		-
Ovzdušie -3								
					-	-		-
Vodné pomery -3								
povrchová voda						-		
podzemná voda					-	-	-	
Pôdne pomery -3								
spôsob využívania					-			-
kontaminácia					-		-	-
erózia pôdy								
Faunu, flóru a ich biotopy -3								
chránené, vzácne a ohr. druhy	významný vplyv nebol identifikovaný							
migračné koridory živočíchov		-			-			-
Krajinu +2								
štruktúra a využívanie	+	+	+	+	-			-
krajinný obraz		+		+	-			-
Chránené územia 0								
národné, medzinárodné	významný vplyv nebol identifikovaný							
prvky ÚSES na všetkých úrov.								
ochranné pásma								
Urbánny komplex +6								
kultúrne a historické	významný vplyv nebol identifikovaný							

SPRÁVA o hodnotení strategického dokumentu

Významné pozitívne (+) a negatívne (-) vplyvy na	ÚPN-O obce Bušovce, koncept riešenia							
	funkčné územia					zastav. územia	verejnoprospešné stavby pre	
	obytné	rekreač. - agrotur.	výrobné		ťažba štrkop.		VPS*	VDaTVÚ**
			juh	stred - služby				
pamiatky								
paleon. nález. a geolog. lok.	významný vplyv nebol identifikovaný							
poľnohospodársku výrobu	-		+		-			-
lesnú výrobu								
priemyselnú a remeselnú výr.	+		+	+	+	+		
dopravu	+		+			+		+
služby, rekreáciu a cest. ruch		+		+	-	+	+	+
technickú infraštruktúru	+	+				+		+
Iné	významný vplyv nebol identifikovaný							
Spolu	+5	+6	+5	+5	-9	0	0	-3

Koncept územného plánu má výrazne pozitívny vplyv na obyvateľstvo a urbánny komplex. Svojím návrhom zhodnocuje možnosti územia a vytvára predpoklady pre rozvoj územia hlavne orientovaného pre vytvorenie možností rozvoja cestovného ruchu v záujmovom prostredí pod Tatrami. Zároveň vytvára priestor pre obyvateľov v oblasti rozvoja priemyselnej výroby a služieb, čím umožňuje zníženie nezamestnanosti v obci.

Negatívne prejavovanie sa verejnej dopravy a technického vybavenia územia je spôsobené predovšetkým návrhom rýchlostnej cesty R1 prebratej z návrhu územnoplánovacej dokumentácie VÚC Prešovského kraja. Dochádza aj k miernemu zhoršeniu prírodných pomerov.

Opatrenia na minimalizáciu a kompenzáciu negatívnych vplyvov konceptu územného plánu obce Bušovce na životné prostredie je nevyhnutné prijať najmä pre územie s ťažbou štrkopieskov a verejné dopravné a technické vybavenie územia zaradené medzi medzi verejnoprospešné stavby.

C.IV Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

V riešení Konceptu ÚPN-O obce Bušovce sú navrhované opatrenia, ktorých cieľom je eliminovať a minimalizovať existujúce negatívne vplyvy na životné prostredie, resp. predpokladané vplyvy spôsobené navrhovanou koncepciou územného rozvoja obce:

C.IV.1 Opatrenia na riešenie vplyvov na obyvateľstvo

Vplyvy na obyvateľstvo sú eliminované návrhmi na odstránenie súčasných negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry. Návrhmi na vytvorenie podmienok pre zvýšenie kvality obytného prostredia a celým súborom opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia sa prispeje k skvalitneniu podmienok života obyvateľov obce.

C.IV.2 Opatrenia pre usporiadanie územia z hľadiska zabezpečenia ekologickej stability a biodiverzity

Pre eliminovanie vplyvov na prírodné prostredie a krajinu bude potrebné pri príprave a realizácii rozvojových zámerov navrhovaných v Koncepte riešeného územia rešpektovať nasledujúce ekologické opatrenia:

- zásahy do prírodného i poloprírodného prostredia usmerňovať tak, aby boli zachované všetky prvky územného systému ekologickej stability
- spôsob využitia územia usmerniť tak, aby sa neznížila ekologická kvalita územia
- zamedzovať neopodstatneným výrubom drevín v miestnych biokoridoroch, predovšetkým v sprievodnej vegetácii tokov. Tie je možné realizovať len v súvislosti so správou toku v prípadoch ohrozujúcich bezpečnú prevádzku toku
- regulovať zámerné rozširovanie nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce, sledovať výskyt, veľkosť populácií a spôsob šírenia nepôvodných druhov a najmä odstraňovať nepôvodné druhy, ktoré sa samovoľne šíria a vytláčajú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť
- rekonštrukciu alebo návrh nových 22 kV elektrických vedení riešiť kabelážou v zemi, resp. osadením zábran proti dosadaniu vtáctva na stĺpy vedenia
- zamedziť výrub rozptýlenej zelene
- vylúčiť vypaľovanie lúčnych a pasienkových porastov
- uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov
- zakladanie vetrolamov a protieróznych pásov
- zabezpečiť odstránenie skládok odpadu a zamedziť ich ďalšej tvorbe

C.IV.3 Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov a na znižovanie negatívneho pôsobenia stresových javov

- zabezpečiť ochranu prírodných zdrojov
- zabezpečiť ochranu zdrojov pitnej vody
- zachovať v súčasnom stave výmeru lesných pozemkov
- chrániť plochy poľnohospodárskych pôd pred eróziou realizáciou systémov ochranných agrotechnických opatrení
- zvyšovať podiel nelesnej drevinovej vegetácie
- vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd

- realizovať opatrenia na zníženie produkcie odpadov, účinný separovaný zber a zhodnocovanie odpadov
- zamedziť vhodnými opatreniami znečisteniu organickými a anorganickými druhmi odpadov z priemyselnej a individuálnej činnosti realizovanej v katastrálnom území obce

C.V Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

Koncept ÚPN-O obce Bušovce bol vypracovaný v dvoch variantoch. Navrhovaná urbanistická kompozícia je do značnej miery zhodná v oboch alternatívach. Významný rozdiel predstavuje iba návrh územia pre ťažbu štrkopieskov s následnou rekultiváciou územia na športovo-rekreačný areál v urbanistickom obvode č. 3. Tento návrh sa už v alternatíve č. 2 nevyskytuje a do tejto oblasti je premiestnená agrofarma nachádzajúca sa v alternatíve 1 v urbanistickom obvode č. 1, severne od zastavaného územia obce.

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania územia. Z hľadiska životného prostredia boli v prieskumoch a rozboroch a v krajinnno-ekologickom pláne identifikované enviromentálne problémy, ktoré je potrebné riešiť. Koncept ÚPN-O obce Bušovce tieto problémy rieši a navrhuje opatrenia na ich odstránenie. V riešení rozvoja obce sú navrhované zámery prevažne s pozitívnym vplyvom na životné prostredie a obyvateľstvo obce, okrem navrhovanej ťažby štrkopieskov a mierne negatívneho vplyvu verejnej dopravnej a technickej vybavenosti územia (zapríčinej výrazne negatívnym vplyvom rýchlostnej cesty R1 na krajinný obraz a vytvárajúcej v riešenom území výraznú bariéru). Z tohto dôvodu je možné konštatovať, že nulový variant nepredstavuje najvhodnejší variant z hľadiska vplyvov na životné prostredie.

Z hľadiska splnenia požiadaviek zadania, urbanistickej koncepcie a z hľadiska hodnotenia rôznych vplyvov (vplyvy na krajinu, vplyvy na zdravie, enviromentálne dôsledky, sociálno-ekonomické dôsledky, územno-technické dopady) možno konštatovať výrazne negatívny vplyv ťažby štrkopieskov na životné prostredie v alternatíve 1. Následný zámer rekultivácie vzniknutého územia na športovo-rekreačný areál zmierňuje negatívne dôsledky zásahu do krajiny a vytvára pre obce a okolie príležitosť pre rozvoj. Je však potrebné zároveň poukázať na podobný príklad snahy využitia ložiska štrkopieskov. V regióne je k dispozícii ukážka manažmentového zlyhania pri realizácii obdobného zámeru rekultivácie a revitalizácie ťažobného územia štrkopieskov na športovo-rekreačnú zónu mesta Svit v lokalite Breziny. Aj napriek v predstihu spracovanej architektonicko-urbanistickej štúdii došlo pri realizácii ťažobných prác podľa neskoordinovaného ťažobného plánu k takému zásahu, ktorý následne vylúčil vyše 80 % možností revitalizačných opatrení pre zamýšľané funkcie a stal sa tvrdým zásahom priemyselného charakteru do funkčného využitia územia v krátko a strednodobom výhľade. Z pohľadu porovnania ostatných variantností jednotlivých alternatív (popísaných vyššie) a ich vplyvu na životné prostredie nepredstavujú tieto významný rozdiel ani negatívny vplyv na životné prostredie a zdravie.

Z vyššie popísaných záverov možno za najvhodnejší variant považovať alternatívu 2.

C.VI Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov ÚPN-O obce Bušovce na životné prostredie obce a zdravie jej obyvateľov bola použitá metóda analýzy navrhutej koncepcie územného rozvoja obce.

Základné zdroje údajov o súčasnom stave životného prostredia:

- Prieskumy a rozbor pre ÚPN-O obce Bušovce
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Bušovce a výsledky jeho prerokovania
- Koncept ÚPN-O Bušovce
- ÚPN VÚC Prešovského kraja
- Krajská koncepcia starostlivosti o životné prostredie
- aktualizovaný R-ÚSES okresu Kežmarok (2005 – výkresová časť)
- Atlas krajiny SR

Na základe týchto podkladov boli formulované údaje o vstupoch a výstupoch na územie, v rozsahu ktorého je riešený Koncept ÚPN-O Bušovce a súvisiace charakteristiky a hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

C.VII Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Vo vzťahu k stupňu posudzovanej ÚPD sa v procese spracovania správy o hodnotení tohto strategického dokumentu vyskytuje viacero neurčitostí, najmä z dôvodu nedostatku vstupných informácií súvisiacich s očakávanými vplyvmi na životné prostredie, ktoré môžu nastať pri realizácii rozvojových zámerov na navrhovaných funkčných plochách a pri umiestňovaní konkrétnych činností a stavieb v území.

Vo väčšine aspektoch hodnotenia vplyvov na životné prostredie nie je možné v správe jednoznačne vyhodnotiť dopad navrhovanej koncepcie na životné prostredie a odporúčať riešenia, ktoré budú zapracované do Návrhu riešenia ÚPN-O. V tomto zmysle túto správu treba ponímať ako východiskový podklad pre vypracovanie dokumentov pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie konkrétnych činností, stavieb a rozvojových zámerov, ktoré podliehajú v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. posúdeniu.

C.VIII Všeobecné záverečné zhrnutie

Koncept Územného plánu obce Bušovce je spracovaný v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN VÚC Prešovského kraja v znení neskorších zmien a doplnkov. Hlavným cieľom obstarania ÚPN-O je v súlade s §11 stavebného zákona stanoviť:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v nadväznosti na okolité územie
- prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny, vrátane plôch zelene
- zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrnohistorických hodnôt a významných krajinných prvkov
- zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia

Posudzovaný Koncept ÚPN-O Bušovce tieto ciele naplňa. Predmetom riešenia sú aj tie aspekty, ktoré sa procesom posudzovania strategických dokumentov podľa zákona 24/2006 Z.z. sledujú, t.j. predchádzať, eliminovať a minimalizovať negatívne vplyvy navrhovanej koncepcie územného rozvoja obce na životné prostredie. V záväznej časti Konceptu ÚPN-O sú stanovené zásady a regulatívy, ktoré tieto aspekty riešenia potvrdzujú.

Cieľom spracovania Konceptu ÚPN-O obce je odstránenie urbanistických, dopravných a environmentálnych závad a posilnenie ekologickej stability krajiny. Navrhnutá koncepcia priestorového usporiadania a funkčného využitia územia vnáša poriadok do urbanistickej štruktúry zastavaného územia obce s využitím jeho rozvojového potenciálu a vytvára všeobecne zrozumiteľné pravidlá na tvorbu a ochranu životného prostredia obce. V tomto štádiu kedy nie sú známe konkrétne údaje o budúcich investíciách umiestňovaných na navrhovaných funkčných plochách, je posúdenie vplyvov navrhovanej koncepcie rozvoja obce iba „predbežné“, s množstvom neurčitostí. Preto až v ďalších etapách posudzovania vplyvov na životné prostredie, pri realizácii navrhovanej koncepcie rozvoja, bude možné navrhovať adekvátne opatrenia na riešenie konkrétnych vplyvov, ktoré s realizáciou koncepčných zámerov súvisia.

C.IX Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

Akad.arch.Ing. Ján Jariabka

ARPROJEKT, s.r.o.

Mgr. Jana Jariabková, PhD.

Peter Jariabka

TATRAMOTIVE, s.r.o.

C.X Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Prieskumy a rozbory pre ÚPN-O obce Bušovce
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Bušovce a výsledky jeho prerokovania
- Koncept ÚPN-O Bušovce
- ÚPN VÚC Prešovského kraja a jeho zmeny a doplnky
- aktualizovaný Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Kežmarok (2006)
- grafická časť
- krajinno-ekologický plán obce Bušovce

C.XI Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneným zástupcom navrhovateľa

Bušovce, máj 2016

.....
Daniel Jurek
starosta obce Bušovce